

***Сергій Пирожков,
віце-президент НАН України,
академік НАН України***

Шановні колеги, шановні друзі! Я, як і ви, отримав запрошення від директора Інституту Ганни Аркадіївни взяти участь у цьому Круглому столі, тематика якого мене дійсно дуже зацікавила. Я сподівався, що це буде суто вузькопрофільна тематика, але коли я ознайомився з програмою, то зрозумів, що на обговорення винесена проблематика широкого змістового діапазону. Це не просто Круглий стіл, а, зважаючи на кількість учасників, у тому числі зарубіжних гостей, я можу з упевненістю сказати, що це ціла міжнародна наукова конференція. Я хочу привітати організаторів (а тут ціла низка інституцій Ака-

демії наук, і Інститут мистецтвознавства, фольклористики та етнології імені Максима Тадейовича Рильського) за організацію і проведення такої конференції, яка присвячена гуманітарним викликам і соціальним наслідкам військових дій на Сході України. Дійсно, це тема номер один для українського суспільства, для українського народу, оскільки події на Донбасі вплинули на перебудову і трансформацію всього українського суспільства. Я знаю, що інститути Академії наук соціо-гуманітарного профілю активно долучилися до досліджень проблем у цій сфері. Тут присутні відомі фахівці, у тому числі історики, політологи, соціологи Інституту соціології (от Євген Головаха), які з різних аспектів досліджують феномен ситуації на Донбасі. Для України це тема, яка буде мати довгострокове значення. Я думаю, що ці події дійсно впливають на людину, на суспільство, перш за все на свідомість, на духовність, і ми повинні з різних боків комплексно розглянути ці впливи. Я хотів би вас поінформувати про те, що в Академії наук завтра на засіданні в Президії відбудеться презентація наукової доповіді, яка присвячена проблемам відродження Донбасу; йтиметься про соціально-економічні втрати і наслідки. Доповідь підготували фахівці Відділення економіки нашої Академії на чолі з Інститутом демографії і соціальних досліджень Національної академії наук. Я хотів би ще нагадати, що для Академії наук ця тема має не тільки суто наукове значення щодо змін у суспільстві, а ще й прикладне, адже Академія наук готує щорічні наукові доповіді для урядових інстанцій. Зокрема, цьогорічна доповідь якраз присвячена змінам в українському суспільстві в контексті подій, що відбуваються на Донбасі. І тут, по суті, всі науковці академічних установ, перш за все секція соціогуманітарних наук, задіяні в підготовці цієї доповіді. Це тема, яка ще повною мірою не осмислена ні науковцями, ні населенням; але те, що це болюча рана для українського народу, я думаю, не викликає ніяких сумнівів. Я хочу нагадати, що Україні в цій

боротьбі проти агресії, в тому числі і окупації та анексії кримських територій з боку Російської Федерації, висловлюють співчуття і солідарність майже всі цивілізовані народи світу — від Європи, Америки, Канади і до східних держав, таких як Японія, В'єтнам та інші країни азійсько-тихоокеанського регіону. Я сподіваюсь, що ця конференція і таке сузір'я її учасників — видатних постатей у галузі гуманітарних наук, громадського життя України, — дійсно, дасть поштовх щодо подальшого наукового аналізу сучасних проблем Донбасу. Головне, це дати відповідь на питання, яке має бути стратегічне бачення врегулювання цього конфлікту, цієї ситуації. Вже є певні розвідки й пропозиції щодо шляхів вирішення проблем, але нема ще остаточного політичного рішення. Я думаю, що завдання науковців полягає в тому, щоб ми підготували науково виважені рекомендації для органів виконавчої влади щодо того, щоб ця трагедія якомога швидше закінчилася; щоб Україна могла вільно дихати і будувати своє майбутнє в рамках тих політичних умов, які обере український народ. Я ще раз хочу подякувати за запрошення до участі в заході і закликати всіх вас до активної і плідної дискусії. Дякую!

Ганна Скрипник: Спасибі, Сергію Івановичу! Колеги, дозвольте подякувати в особі Сергія Івановича Президії НАН України за увагу як до обговорюваної проблематики, так власне і до вчених, присутніх в аудиторії.

Шановні друзі, з приводу географії присутніх тут учених, я хотіла б ще поінформувати про те, що серед нас є дослідники-україністи і з інших ще не згаданих мною країн, зокрема з Австрії. Йдеться, зокрема про Міхаеля Мозера, президента Міжнародної асоціації українців, професора Віденського університету. Окрім усього іншого, Міхаель Мозер — вчений, який взяв на себе відповідальну місію репрезентації українства в Західній Європі. І хочу Вас запевнити, що робить це професор М. Мозер з успіхом. Дозвольте надати слово пану Мозеру.